

ושטיפה. ובסוף הרגל ימרוק וישטוף, כי היות ויש הרבה קרבנות ברגל, ומבשל בו בכל יום, פולט כל יום מה שבלע אתמול קודם שנעשה נותר.

וחכמים אומרים: עד זמן אכילה מותר לבשל בו בלי מריקה ושטיפה עד כלות סוף אכילת הקרבן, דהיינו, שלמים שני ימים ולילה אחד, ובחטאת יום ולילה, ואחר כך, אפילו בישל בו בינתיים, צריך מריקה ושטיפה, כי שמא נשאר בו מהבלוע הראשון שנעשה עכשיו נותר.

מריקה ושטיפה כיצד?

מריקה — **כמריקת הכוס** (58) של ברכת המזון שצריך להדיחו ולרוחצו יפה מבפנים.

ושטיפה — **כשטיפת הכוס** של ברכה שטעון הדחה ורחיצה בחוץ.

מריקה [בהמין] ושטיפה בצונן.

השפוד שמשתמשים בו לצליית בשר על צא-א האש, שאין לו תוך, **והאסכלא**, טס ברזל מלא נקבים שצולין עליו, וגם לו אין תוך, **מגעילין** (59) **בחמין** (60) כדין הגעלה, כדי להפליט את הבלוע.

הרמב"ם בלשונו, שבכל הכלים כתב מריקה **בחמין**. ואילו בשפוד הוסיף **במים חמים על גבי האש**, והיינו שבכל הכלים אין צריך במים חמים על האש אלא רק לשפוך לתוך הכלי מים חמים ולשפשף וכן לשונו של הרמב"ם בפירוש המשניות, ורק בשפוד כיון שתשמישו באור בזה חמור יותר וצריך הגעלה גמורה במים חמים על האש.

ובפירוש המשניות, בכל הכלים כתב הרמב"ם שהמריקה ושטיפה להסיר מה שנדבק בכלים ואילו בשפוד ואיסכלא כתב שיסיר השמנונית שנבלעה, והיינו בכל הכלים המריקה ושטיפה היא רק שלא ישאר דבוק על הכלי. אך בשפוד שבולע יותר צריך הגעלה לפלוט מה שנבלע.

ולכאורה קשה בשאר הכלים איך ניתרים בלי הגעלה והרי הבליעה נעשית נותר. וכתב הרדב"ז שאם מבשל בו למחר לאחר שנעשה נותר הרי הבליעה כבר נותן טעם לפגם ומן התורה מותר. ורבנן בכלי קודש לא גזרו בזה. [ועוד טעמים כתבו בזה האחרונים].

וכתב הגרי"ז [פ"ח ממעה"ק הי"ד] שמקורו של הרמב"ם לזה הוא שהוקשה לו מה באה המשנה להשמיענו בשפוד ואיסכלא שמגעילין

השטיפה בצונן זה הרי יש גם בכל האיטורים, ומתרת הגמרא חידוש שבקדשים יש שתי שטיפות משא"כ בתרומה [ושאר איטורים] רק שטיפה אחת.

58. לכאורה כל זה הוא לדעת רבי שמריקה ושטיפה שתיהן בצונן והחילוק ביניהן הוא שזו מבפנים וזו מבחוץ, אך לדעת רבנן שמריקה בחמין ושטיפה בצונן הרי וודאי שצריך שתיהן בשווה, והיכן שעושים בחמים, שם צריך לעשות גם בצונן. אך הרמב"ם [פ"ח ממעה"ק הי"ב] אף על פי שפסק כרבנן, מכל מקום, כתב המריקה והשטיפה כמריקת הכוס ושטיפתו. וכתב המהר"י קורקוס שהרמב"ם מפרש בזה פירוש אחר כמבואר בפירוש המשניות להרמב"ם שכתב "ומה שאמר כמריקת הכוס ושטיפת הכוס רוצה לומר שאינו חייב להפליג עד שיסיר כל הרושם". והיינו שאין צריך שלא ישאר שום זכר מהבישול. רק ינקה כדרך שמנקים כוס.

59. כתב הרמב"ם [פ"ח ממעה"ק הי"ב] וז"ל מריקה בחמין ושטיפה בצונן וכו' והשפוד והאיסכלא מגעילין במים חמים על גבי האש ואחר כך מדיחין. עכ"ל. ותירץ הרדב"ז ששינה